

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
23 มีนาคม 2561

ประเด็นสำคัญ

- สหรัฐฯ เริ่มสงครามการค้ากับจีน ด้วยการปรับขึ้นอัตราภาษีนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2561 และประกาศเตรียมใช้มาตรการปรับขึ้นอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเทคโนโลยีจากจีนกว่า 1,300 รายการ เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2561
- สหรัฐฯ มุ่งเป้าสงครามการค้ากับจีนเป็นหลัก แม้มาตรการปรับขึ้นภาษีเหล็กและอะลูมิเนียมจะใช้กับทุกประเทศ แต่ก็เปิดโอกาสให้แต่ละประเทศเข้าชี้แจงเพื่อขอยกเว้นภาษี
- ผลกระทบต่อการส่งออกของไทยยังคงต้องรอดความชัดเจน โดยเฉพาะรายชื่อสินค้าเทคโนโลยีที่สหรัฐฯ จะใช้มาตรการภาษี และรอผลการเข้าชี้แจงของไทยในกรณีของสินค้าเหล็กและอะลูมิเนียม

สงครามการค้าปะทุ...สหรัฐฯ หวังลดขาดดุลการค้ากับจีน

ตั้งแต่ต้นเดือนมีนาคมที่ผ่านมา สหรัฐฯ ได้ออกมาตรการด้านภาษีกับสินค้าที่จะส่งออกไปสหรัฐฯ ก่อให้เกิดความกังวลต่อตลาดการค้าโลกว่าจะกลายเป็นจุดเริ่มต้นของสงครามการค้าครั้งใหม่ ประเด็นสำคัญของมาตรการและผลกระทบ มีดังนี้

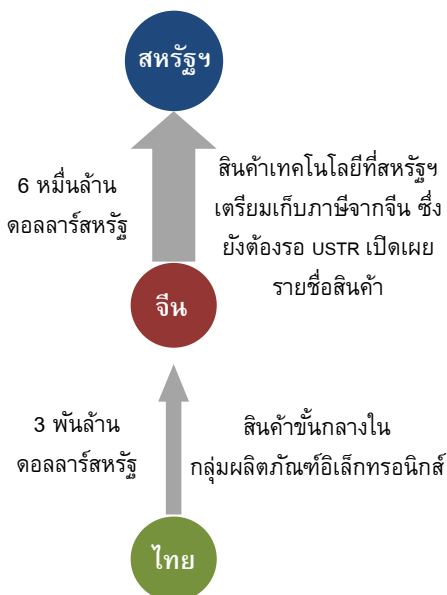
มาตรการปรับขึ้นอัตราภาษีสินค้านำเข้าจากจีนกว่า 1,300 รายการ

เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2561 ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ของสหรัฐฯ อาศัยอำนาจในมาตรา 301 ของ U.S. Trade Act 1974 ลงนามคำสั่งว่าด้วยการเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากจีนกว่า 1,300 รายการ รวมมูลค่า 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมากกว่า 1.8 ล้านล้านบาท เพื่อตอบโต้การดำเนินนโยบายทางการค้าของจีนที่ไม่เป็นธรรม และการที่จีนละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสหรัฐฯ โดย United States Trade Representative (USTR) จะเปิดเผยรายการสินค้าที่ถูกเรียกเก็บภาษีภายใน 15 วัน และมีช่วงเวลา 30 วันสำหรับการรับฟังความเห็นจากประชาชน ซึ่งคาดว่ามาตรการดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ภายใน 60 วัน ทั้งนี้ จีนเตรียมตอบโต้สหรัฐฯ ด้วยมาตรการเรียกเก็บภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ วงเงิน 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 128 รายการ อาทิ การเรียกเก็บภาษีนำเข้าสินค้าเหล็ก ผลไม้ และไวน์ ในอัตรา 15% และการเรียกเก็บภาษีนำเข้าเนื้อหมูและอะลูมิเนียมในอัตรา 25% ซึ่งมาตรการดังกล่าวสามารถบังคับใช้ได้ทันที หากจีนไม่สามารถบรรลุข้อตกลงการเจรจาทางการค้ากับสหรัฐฯ

มาตรการปรับขึ้นภาษีเหล็กและอะลูมิเนียมนำเข้า

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2561 ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ลงนามคำสั่งเก็บภาษีนำเข้าสินค้าเหล็กและอะลูมิเนียมในอัตรา 25% และ 10% ตามลำดับ โดยในเบื้องต้นจะเก็บภาษีดังกล่าวกับทุกประเทศ ยกเว้นแคนาดาและเม็กซิโก เนื่องจากยังอยู่ระหว่างการหารือข้อตกลงเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) ร่วมกับสหรัฐฯ ขณะที่ประเทศพันธมิตรบางประเทศอาจได้รับการยกเว้นเช่นกันในระยะถัดไป ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ภายใน 15 วัน นับจากวันลงนาม (วันที่ 23 มีนาคม 2561)

ไทยเป็นหนึ่งในห่วงโซ่การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของจีน

ประเด็นที่ต้องรอดความชัดเจน

- มาตรการปรับขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีนกว่า 1,300 รายการ : ยังคงต้องรอรายชื่อสินค้าจาก USTR เพื่อประเมินผลกระทบได้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในเบื้องต้นคาดว่าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าเทคโนโลยีด้านต่างๆ อาทิ อากาศยาน รถไฟ รถยนต์ไฟฟ้า และสินค้าเทคโนโลยีอื่นๆ
- มาตรการปรับขึ้นอัตราภาษีเหล็กและอะลูมิเนียมนำเข้า : จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 23 มีนาคม 2561 อย่างไรก็ตาม ระหว่างนี้ สหรัฐฯ เปิดให้แต่ละประเทศยื่นชี้แจงเหตุผลที่ควรได้รับการยกเว้นการเรียกเก็บภาษีนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียม ล่าสุด EU แคนาดา เม็กซิโก บราซิล อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ ได้รับยกเว้นการเรียกเก็บภาษีดังกล่าวแล้ว ขณะที่ไทยอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลเข้าชี้แจง ประกอบกับการขอให้ผู้นำสหรัฐฯ ยื่นชี้แจงเหตุผลให้ยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าเป็นรายพิภพ อาทิ ท่อเหล็กแผ่นเหล็กรีดเย็น และเหล็กกล้าไร้สนิม

สินค้าเหล็กและอะลูมิเนียมที่สหรัฐฯ
เรียกเก็บภาษีนำเข้า

สินค้า	พิกัด
เหล็ก	720610-721650, 721699-730110, 730210, 730240-730290, 730410- 730690
อะลูมิเนียม	7601, 7604-7609, 7616995160, 7616995170

ที่มา : www.mayerbrown.com

ผลกระทบต่อการส่งออกไทย

มาตรการปรับขึ้นอัตราภาษีสินค้านำเข้าจากจีนกว่า 1,300 รายการ

ประเทศไทยไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากมาตรการดังกล่าว เนื่องจากเป็นมาตรการที่สหรัฐฯ ใช้กับจีนเพียงประเทศเดียว อย่างไรก็ตาม ไทยอาจได้รับผลกระทบจากการเป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่อุปทานการผลิตสินค้าของจีน โดยเฉพาะสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไทยมีการส่งออกสินค้าชั้นกลาง (ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า และวงจรพิมพ์) ไปจีนเกือบ 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ ในเบื้องต้นยังประเมินผลกระทบที่แท้จริงได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากยังไม่ทราบรายชื่อสินค้าที่สหรัฐฯ จะเรียกเก็บภาษีนำเข้าจากจีน โดยฝ่ายวิจัยธุรกิจยังเชื่อว่าสหรัฐฯ จะไม่เรียกเก็บภาษีนำเข้ากับสินค้ากลุ่มคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อประชาชนสหรัฐฯ เป็นวงกว้าง อีกทั้งบริษัทผู้ผลิตสินค้าดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นบริษัทสหรัฐฯ ที่ตั้งฐานอยู่ในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หากสหรัฐฯ เรียกเก็บภาษีนำเข้าจากสินค้ากลุ่มคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ไทยอาจสามารถบรรเทาผลกระทบได้โดยการส่งออกสินค้าชั้นกลางไปยังสหรัฐฯ โดยตรง เนื่องจากสหรัฐฯ จำเป็นต้องผลิตสินค้ากลุ่มคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์เคลื่อนที่จากฐานการผลิตในประเทศเพิ่มขึ้น

มาตรการปรับขึ้นอัตราภาษีเหล็กและอะลูมิเนียมนำเข้า

ไทยอาจต้องเผชิญแรงกดดันที่เพิ่มขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

- ผลกระทบโดยตรง : คาดว่าผู้ส่งออกเหล็กและอะลูมิเนียมในประเภทที่ถูกสหรัฐฯ ใช้มาตรการทางภาษีจะได้รับผลกระทบที่รุนแรง และกระทบต่อมูลค่าส่งออกหมวดเหล็กและอะลูมิเนียมของไทย เนื่องจากมีสัดส่วนสูงถึง 40% ของมูลค่าส่งออกหมวดเหล็กและอะลูมิเนียมรวมของไทยไปสหรัฐฯ ที่ 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2560 อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามผลการยื่นชี้แจงขอยกเว้นการเก็บภาษีรายพิกัดของไทยว่าจะสามารถช่วยบรรเทาผลกระทบได้เพียงใด
- ผลกระทบทางอ้อม : ฝ่ายวิจัยธุรกิจประเมินว่าแท้จริงแล้วสหรัฐฯ มุ่งเป้ากีดกันสินค้าเหล็กและอะลูมิเนียมนำเข้าจากจีนเป็นหลัก ซึ่งเมื่อจีนส่งออกสินค้าดังกล่าวไปสหรัฐฯ ได้ลดลง ก็จำเป็นต้องเปลี่ยนมาระบายสินค้าดังกล่าวไปยังประเทศอื่น รวมถึงไทย ทดแทน ทำให้ราคาเหล็กและอะลูมิเนียมมีแนวโน้มลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้ผลิตเหล็กและอะลูมิเนียมขั้นต้นและชั้นกลางของไทย อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กและอะลูมิเนียมขั้นปลายของไทยจะได้ประโยชน์จากราคาวัตถุดิบนำเข้าที่ลดลง